

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ YIL:16 SAYI:95 EKİM - KASIM 2019 ISSN 1304-7604

Rasim Özdenören • Ahmet İhsan Cihan • Mihriban İnan Karatepe • Mehmet Kahraman
Emin Gürdamur • Safiye Gölbaşı • Özge Lena • Recep Kayalı • Zeynep Sati Yalçın • Nagihan Şahin
Soner Oğuz • Mustafa Uçurum • Hale Sert • Ayşe Bağcıvan • Sema Bayar • Sercan Ceylan
Tuba Dere • İbrahim Halil Çelik • Segâh Gümüş • Ahmet Topbaş • Zühal Baylan
Merve Özgenli Çelik • Batıkan Köse • Hatice Bildirici • Necati Mert • İbrahim Demirci • Handan İnci
Arif Ay • Murat Yalçın • Ethem Baran • Cihan Aktaş • Cemal Şakar • Âtîf Bedir • Ayşe Demir
Abdullah Harmancı • Hasibe Çerko • Mehmet Aycı • Ali Necip Erdoğan • Dürdane İsra Çınar
Haruki Murakami • Zeynep Şimal • Marufcan Yoldaşev • Hamza Öztürkçü • Yunus Nadir Eraslan
Rüveyda Durmaz Kılıç • Hakan Sarıpolat • Vildan Külahlı Tanış • Ali Çiftçi

Söyleşi:

Mehmet Narlı ile Öykünün Sınırları Üzerine

Dosya:

Sait Faik'in En Sevdiğim Öyküsü

Ali Necip Erdoğan : Öyküde Mesafe

Haruki Murakami: Ahır Yakmak

Yunus Nadir Eraslan: Benim Öyküm

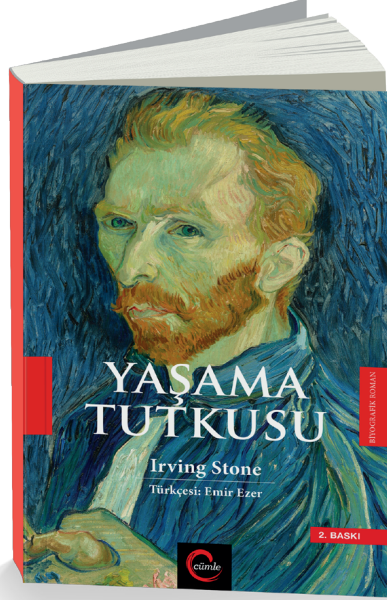
Hale Sert: Bülbülün Ormanı

Heceöykü'de İlkler: Hakan Sarıpolat, Vildan Külahlı, Ali Çiftçi

95

CÜMLE YAYINLARI

YAŞAMA TUTKUSU

Irving Stone

Biyografik Roman / 508 Sayfa

Irving Stone'un ünlü ressam Vincent Van Gogh'un hayatına dair biyografik romanı, Van Gogh'un sanatçı kişiliğinin nasıl ortaya çıktığının sağlam bir kanıtıdır. Kitap, Hollandalı ressamın Londra'da sanatla tanışmasından Auvers'de ölümüne kadarki hayatını roman kurgusu içinde aktarmaktadır. Bu kurgu, sadece sanatçı ruhunun geçtiği düzlükleri değil, tümsekleri de tasvir ediyor. Sanatçının hayata dair beslediği "tutku" ile hayatın karşısına çıkardığı tümsekler arasında süregiden bir içsavaş bu... Savaşın bir galibi ya da mağlubu yok belki de... Bu önemsiz de olabilir. Ancak yine de Vincent, bu savaş meydanında her düştüğünde kendini kaldıracak olan muskayı göğsünün üzerinden hiç ayırmadı. Ne mi yazıyordu o muskanın içerisinde? Fransız ressam Delacroix'nın şu cümlesi: "Resim yapmayı, ağızımda dış, ciğerimde nefes tükendiğimde keşfettim."

www.cumleyayinlari.com

bilgi@cumleyayinlari.com

[cumleyayinlari](https://www.instagram.com/cumleyayinlari)

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ YIL:16 SAYI:95 EKİM-KASIM 2019

ISSN 1304-7604

HECEÖYKÜ

EKİM
KASIM
95

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ

ISSN 1304-7604

YIL: 16 SAYI: 95

Ekim-Kasım 2019

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni Rasim Özdenören

Yayın Kurulu Ali Karaçalı, Ali Necip Erdoğan, Ali Ulvi Temel,

Diğer Eşitgin, Emin Gürdamur, Hatice Bildirici

Yönetim Yeri Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

İletişim Tel: (312) 419 69 13

Fax: (312) 419 69 14 P.K. 79 Yenışehir/Ankara

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr

twitter.com/hecedergi

facebook.com/hecedergisi

Son Okuma : Beyza Nur Demirci

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: Hece www.hece.com.tr

Baskı: Dumat Ofset www.dumat.com.tr

2019 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 120 TL.

Kurumlar İçin: 405 TL.

Hece ve Heceöykü Dergisi İçin: 320 TL.

Yurt Dışı: 100 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Heceöykü'ye gelen yazılar yayın kurulunun onaylaması durumunda takip eden üç sayıda

yayımlanır. Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.09.2019

İÇİNDEKİLER

ÖNYAZI

Rasim Özdenören / 5

FOTOĞRAF ÖYKÜ

Ahmet İhsan Cihan / 7

ÖYKÜ

Mihriban İnan Karatepe/ <i>Aklımdan Çık</i> /	8
Mehmet Kahraman/ <i>Sahnedekiler</i> /	12
Emin Gürdamur/ <i>Hesap Günü</i> /	17
Safiye Gölbaşı/ <i>Haraplık</i> /	27
Özge Lena / <i>Erguvan Kokusu</i> /	32
Recep Kayalı / <i>Persona Non Grata</i> /	36
Zeynep Sati Yalçın/ <i>İçimin Şehri</i> /	44
Nagihan Şahin/ <i>Hadi Gidelim</i> /	51
Soner Oğuz/ <i>Boş Ver!</i> /	54
Mustafa Uçurum/ <i>Üç Vakte Kadar</i> /	60
Hale Sert/ <i>Bülbülün Ormanı</i> /	62
Ayşe Bağcivan/ <i>Şattularap</i> /	64
Sema Bayar/ <i>Nazlı Bir İhtimal</i> /	67
Sercan Ceylan/ <i>Cemal Neden Çin Mahallesinde Görüldü?</i> /	72
Tuba Dere/ <i>Ömrüm Artar Sana Baktıkça</i> /	77
İbrahim Halil Çelik/ <i>Fotoğraf</i> /	83
Segâh Gümüş/ <i>Ayartılmış İyilik</i> /	87
Ahmet Topbaş/ <i>Büyük Kervan</i> /	92
Zühal Baylan/ <i>Kirli Eller</i> /	96
Merve Özgenli Çelik/ <i>Plastik Dünyada Sukulent Olmak</i> /	98
Batıkan Köse/ <i>Tekrar Çal Sami</i> /	101

SÖYLEŞİ

Hatice Bildirici/*Mehmet Narlı ile Söyleşi* / 104

DOSYA

SAİT FAİK'İN EN SEVDİĞİM ÖYKÜSÜ

Rasim Özdenören/ <i>Güğüm</i> /	110
Necati Mert/ <i>En Sevdiğim Öyküsü mü?</i> /	112
İbrahim Demirci/ <i>Çatışmanın Dengesi</i> /	113
Handan İnci/ <i>Semaver</i> /	114
Arif Ay/ <i>Bir Öykü Kişisiyle Tanışmak</i> /	115

Murat Yalçın /"Dolapdere" /	116
Ethem Baran /Son Kuşlar /	117
Cihan Aktaş /Birtakım İnsanlar /	118
Cemal Şakar /İp Meselesi /	120
Âtîf Bedir /"Yazmasam Deli Olacaktım" /	121
Ayşe Demir /"Dört Zait" /	123
Abdullah Harmancı /"Stelyanos Hrisopulos Gemisi" /	125
Hasibe Çerko /İp Meselesi ve Kaotik Düğüm /	126
Mehmet Aycı /Sait Faik'in "En Sevdiğim" Öyküsü /	128

ÖYKÜ ÜZERİNE

Ali Necip Erdoğan /Öyküde Mesafe /	129
Sercan Ceylan /Uyurken Gözyaşı ve Yazarken Savaş: Heinrich Böll ve Yazmak Üzerine /	136
Dürdane İsra Çınar /Kendi İmdadına Koşup Gelen Hızır Üzerine /	143

FİLM ÖYKÜ

Hatice Bildirici /"Ahır Yakmak"tan Şüphe'ye /	146
--	-----

BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

Haruki Murakami /Türkçesi: Zeynep Şimal/Ahır Yakmak /	150
Marufcan Yoldaşev /Türkçesi: Hamza Öztürkçü/Yeşil miydi, Sarı mı? /	160

BENİM ÖYKÜM

Yunus Nadir Eraslan /Benim Öyküm /	165
---	-----

YAKIN PLAN

Rüveyda Durmaz Kılıç / Silvan Alpoğuz ile Dünyayı Başlarına Yıkacağız Üzerine /	168
Rüveyda Durmaz Kılıç /Dünyayı Başlarına Yıkacağız /	172

YAŞADIĞIM GİBİ

Mehmet Aycı /Sen Ne Güzelsin Çocuğum ve Senin Dünyan /	174
---	-----

HECEÖYKÜ'DE İLKLER

Hakan Sarıpolat /Cennet Kokusu /	176
Vildan Külahlı Tanış /Teferruat /	181
Ali Çiftçi /Boşluk Müzesi /	184

KİTAPLIK

Safiye Gölbaş /Yüzünü Örtüyor Sesin /	189
Sema Bayar /Döngel Dünya /	190
Ali Necip Erdoğan /Balyozla Balık Avı /	191

RASİM ÖZDENÖREN

ANLAM, ÇELİŞKİ VE EDEBÎ ÜRÜN

Düz mantıkla düşünen biri, eleştirmek istediği metinde çelişki arar. Çelişki sandığı bir karşıtlığa (zıddiyet) denk düştüğünde de mal bulmuş Mağribî gibi saldırıya geçer.

Düz mantıkla yalnızca çıkarımlar yapılır. Ne var ki sonuçta elde edilen öneri aslında baştaki birincil önermede var bulunmaktadır. Dolayısıyla bu mantıkla yeni bir şey söylenmiş olmaz. Başka bir deyişle, düz mantık tefekkürün yolunu açmaz. Düz mantıkla yalnızca çıkarımlarda bulunulur.

Düz mantık denilen mantığın temel kurallarını Aristo belirlemiştir. Bu mantığa düz mantık denildiği gibi, klasik mantık, özdeşlik mantığı, çelişmezlik mantığı veya üçüncü şıkkın imkânsızlığı da deniyor. Özü şuna dayanıyor: $A=A$. A ya kendisidir veya değildir. Bu mantığa göre üçüncü şık yoktur. Ya siyah veya değil... O şey ya odur veya o değildir...

Bu mantık bilginin sunulmasında çelişme bulunmaması gerektiği kuralı ile iş görür. Gündelik hayatımızda olsun, hukukun pratik uygulamasında olsun işe yarar. Örneğin bir cinayet veya hırsızlık olayında sanık suçun işlendiği vakitte o mahalde bulunmadığını kanıtlarsa, o suçu o kişinin işlemediği sonucuna varılır. Çünkü o kişi o anda ya oradadır veya değildir... Orada değilse o kişi açısından mesele kalmaz. Ancak kişi o vakitte orada ise kovuşturma farklı düzlemlerde ve fakat gene aynı mantık doğrultusunda sürdürülür.

Ancak düz mantıkla hukukî tefekkürde bulunulamaz. Düz mantık çünkü ya o veya değil düzleminde iş görür. Fetvada işe yarar. Ama tefekkürde iş görmez.

Tefekkür diyalektik mantıkla tasarımıdır. Çünkü diyalektik mantık üçüncü şıkkın muhtemel olduğu varsayımına göre işler. Diyalektik mantıkta ya o ya değil çıkarımına da yer verilir. Ama salt bununla yetinilmez, üçüncü şıkkın var bulunduğu ihtimali üzerinde durulur ve tefekkür tam da burada başlar.

Diyalektik mantıkta her tezin karşısında bir antitez yer alır, ikisinin çatışmasından da sentez ortaya çıkarılır. İslam'ın temel mantığı da karşıtın muhtemel olduğu varsayımı üzerine kuruludur. Aristo mantığına göre çıkarım yapıldığında Allah'ın isimleri ve sıfatları arasında çelişkiler görüldüğünde ve o iki çelişik durum aynı zatta buluşamayacağına göre, zati reddetmek ge-

rekir. Mantıki kıyas bu sonucu gerektirir. Örneğin Allah afüvdür (affedici) ve müntakimdir (intikam alıcı)... Müslüman bu çelişkili duruma bakarak inkâr yoluna gitmez, salt bu nedenle gitmemiştir de... Ama Hristiyan dünyada teodise (kötülük, şer) problemi kimilerinin dinden çıkmasının gerekçesini oluşturmuştur. Nihilizm olsun, kökten inkârcılık olsun, kökenini teodise problemini düz mantıkla çözmeye yeltenmekte bulur. Eğer kötülükler de Allah tarafından yaratılıyorsa (örneğin sel felaketi, deprem, ölüm ve öldürmeler vb.), bu durum onun mükemmelliği ile bağdaştırılamaz, mükemmel olmayan varlık ise tanrı olmaya layık değildir denir...

Oysa İslam, daha amentüsünde hayrın ve şerrin Allah'tan geldiğine inanır. Ve bizim hayır bildiğimizde şer, şer bildiğimizde hayır olabileceğini öngörür. Her şerrin içinde hayrın, her hayrın içinde şerrin barınabileceği ihtimaline (üçüncü şık) yer verir.

Dostoyevski ile başka yazarlar arasındaki dramatik başkalık tam da bu iki mantık arasındaki farkta temerküz eder. Dostoyevski romanlarında diyalektik mantığı sonuna kadar kullanır. Bu nedenle onun kahramanları üç boyutludur. Dostoyevski'nin karşısında mütalaa edilen Tolstoy ise düz mantıkla iş görür. Bu nedenle kahramanları iki boyutludur. Tolstoy romanlarında okura öğüt vermeyi dener. Belki de emsali bir daha yazılamayacak olan büyük romanlarının hepsi belli bir maksatla, belli bir öğüt verme esasına göre kurgulanmıştır. Dostoyevski'nin öğüt verme kaygısı yoktur. Belki tam da bu nedenle onun romanları tek öğütle sınırlanmış değildir. Her okur o romanı kendi birikimine veya kendi hedefine göre açıklayabilir ve bu açıklamaların her biri ötekini tekzip etmeden bir başına bir doğruluğun işareti sayılabilir.

İnsan diğer canlılardan farklı biçimde karşıtlıkların toplamı olarak tecelli eder. Diğer canlılar her zaman ne iseler o olarak kalırlar. İnsan ise halden hale değişir. Dili bir şeyi söylerken içinden başka bir şeyi geçirebilir. Her an farklı bir seçme durumu ile karşı karşıya bulunur. Seçtiği her şık karşısında öteki almaşıklar yok olmaz. Bilakis o her an farklı almaşıkları denemek, seçmek, reddetmek durumuyla iç içe yaşar. Dostoyevski insanın tam da bu halden hale değişen durumunu keşfetmiş olan bir yazardır. Moliere'in kahramanları cimridir veya değildir. Ahmaktır veya değildir. Kuşkuludur veya değildir. Kısacası iyidir veya değildir. Oysa reel insan, yaşantısında bunların tümünü kendinde barındırabilir. Başat karakterinin ağırlığı baskın çıksa da bir kapitalist daima sömürücü ve sömürme niyeti üzerinde sabit kalmaz. Halden hale değişir, değişebilir. Çünkü insan değişmeye açık bir yaratılış üzere bulunur...

Düz mantıkla diyalektik mantığın farkı kavrandığında okur metinde çelişki bulma çabası yerine onu anlamaya öncelik verir. Dahası yakaladığı çelişkiler onun önüne belki yeni anlam almaşıkları, haritaları açabilir...

Okura bu büyük tabloyu gözden kaçırmadan metni değerlendirmesini salık vermek isterim. Özellikle eleştirmeci için bu durum fevkalade önem taşır. O zaman çelişki arama gayreti, anlama nüfuz etme çabasına dönüşmüş olur... Çelişki bulmak kolay, anlama nüfuz etmek zor iştir...

Ahmet İhsan Cihan

MİHRİBAN İNAN KARATEPE

AKLIMDAN ÇIK

Kafam demir parmaklıklara sıkıştı sayende yine... Aklımdan çık.

Medikal malzemeler bölümünden hasta bezi alıyordum. Seni gördüm. Çocuğu market arabasına güzelce oturtmuştum. Bir kadına ani bir tutulmayla bakan bir erkek bakışıyla bakıyordun bana, ne hoş... Bakışının odak noktası bendim. Bir gurur yelpazesi havalandı yüzümde. Eğer bakışın biraz sola kayarsa çocuğu görecektin. Saniyenin çok altında bir sürede çocuğu fark etmemeni diledim. Daha da kötüsü, çocuğun arabasını biraz öte itelemeyi düşündüm ki bir çocuğum olduğunu görmeyesin... Saniyenin binde birlik bir süresinde böyle düşündüğüm için kendimden nefret ettim. Derin bir suçluluk duygusuyla arabayı kendime doğru çektim ki iyice göresin... Gördün. Market arabasını sıkı sıkı tutarak sana baktım ben de... Dimdik. Bakışımla, duruşumla, *ben buyum* dedim, *hatta daha da fazlası... Anlatsam inanmazsın*. Öyle salağım ki anlatmamı isteyeceksin sanıyorum. Hatta sanmakla kalmıyor, bayağı bayağı anlatıyorum. İçimde bir monolog... Duyuyor musun?

Ben evliyim, bir de çocuğum var. Eşim hasta. Bir bebeğin altını değiştirir gibi değiştiriyorum alt bezini. Tek farkla, elime plastik eldiven takıyorum bu işleri yaparken. Kıyafetlerini tek tek giydiriyorum. Ellerini, kollarını bir anne şefkatiyle sıvazlıyorum. Artık o benim eşim değil sanki ben onun annesiyim. Hiçbir şey hatırlamıyorum: Gece boyu tartıştığımızı, öfke anında ilkel bir dürtüye kapılıp gittiğini, bunu ikimizin de bildiğini ama yine de özür dilemediğini, sabaha kadar sırtımızı dönüp birbirimize küs yattığımızı, bir kolunu uzatsa bana dokunabilecekken ve tam dokununca ben de ona doğru dönüp sıcağına gömülüverecekken kılını kıpırdatmayışını, oysa on beş santim uzağımda yatışını, bu kadar yakınındaki birini delice özlemek neymiş tecrübe ederken inci gibi yaşlar döktüğümü, tüm bu tartışmaların üstüne derin derin soluyarak nasıl da uyuyabildiğini, sabah olunca öfkeyle yerinden kalkıp kapıyı çarpıp çıkarken uyanık olduğumu, bütün gün belki arar diye telefon elimde dolaştığımı, herkesin arayıp bir onun akşama kadar aramayışını ve tam umudu kesmişken “Hayatım” diye kaydettiğim numaranın tatlı tatlı çalmaya başlamasını, boğazımı temizleyip “Alo...” deyişi-

mi, karşıdan onun sesini beklerken yutkunup nefes alan birinin Lütfi Kırdar Eğitim Araştırma Hastanesi acil servis kapısından giriş yaptırılan hastanın yakını olup olmadığını soruşunu, beni “Hayat Işığım” diye kaydeden birinin elbette en yakını olduğumu ve daima olacağımı...

Başını çeviriyorsun derhâl. Kasaya yöneliyorsun. Ben, bir anlığına etekleri bulutlarda uçuşan bir peri kızı olmuşken bir anda küt diye kendi gerçekliğime düşüyorum. Elimde hasta bezi, yanımda çocuk... Uçuşan eteklerden eser yok. Altta kot, üstte tişört, saçlar üstünkörü bağlanmış bir atkuyruğu... Başımı çevirmenle marketin uğultusu, ağustos böceklerinin sesi gibi uğulduyor beynimde:

Nerede oldukları belirsiz... Cır cır ötüyorlar. Sesin yönünü bulmak zor. Her yerde ve her taraftalar. Alçalıp yükselen bir koro ya da karşılıklı, çapraz korolar... Biteviye bir ses. Parmaklığın gerisinde yemyeşil otlar arasında bir serçe kuş... Böceklerin sesinden kafası şişmiş de gelip konduğuna pişman olmuş gibi otların arasında aranıp duruyor. Pişman olduğunu aranıp durmasından çıkarıyorum. Bir an önce aradığımı bulacak ve uçup gidecek. Yoksa bu böceklerin sesleri çekilir gibi değil.

Kafamı demir parmaklıkların arasından geçirip biraz daha yakından bakayım diyorum minik kuşa. Yeni bir bakış açısı edineceğim belki de, artık ne düşünüyorsam... Kafamı geçirmemle kuş pırr diye... Sonra kafam çıkmıyor iki demirin arasından. Cırcır böceklerinin korosu birden yükseliyor.

Mahalle ilkokulunun bahçesine bakar şekilde boyunduruğa vurulmuş gibi kalakalıyorum. Mevsim yaz. Bahçe boş. Onlarca, yüzlerce öğrencinin kahkahasında boğulmadığıma şükretsem mi yoksa birileri olsaydı hemen müdahale ederlerdi diye hayıflansam mı bilemiyorum. Tabii o zamanlar ‘hayıflanmak’ kelimesini kullanamayacak kadar küçüğüm. Kelimesini bilmesem de duygusunu biliyorum.

Bütün hayatım gözümün önünden film şeridi gibi geçiyor. On sene. İlk dördünü zaten hatırlamıyorum. Çocuk aklım, bu sıkışmayı ölümcül bir vaka olarak algıladığımdan o kısacık anda hayatımın filmini seyrettiriyor bana. Hayatım pek tatlı ve bunu hak edecek hiçbir şey yapmamışım. Tertemiz bir kalple oracıkta sıkışıp kalmaktan başka...

Dehşete kapılıyor ve o birkaç saniye içinde öleceğimi düşünüyorum. Yoldan geçen bir kız, başımı iki eliyle tutup uygun bir açıyla yavaşça çekip çıkarmama yardım ediyor. Onun o yumuşak elleri olmasa kim bilir daha ne kadar kalacağım orada. Başım, sıkıştığı yerden kurtulunca, kızın elleri okşamak için saçlarıma uzanıyor. Utancımın buna fırsat vermiyor, ağlaya ağlaya arkamı döndüğüm gibi kaçıp gidiyorum.

*

Arkamı döndüğüm gibi... Raftaki bütün hasta bezlerini sökerce aldım yerinden, köpeğe atar gibi attım market arabasına, bir çuvala teper gibi bastım. Rafta toplayacak başka ürün kalmadığını görünce, market arabasını tepeleme doldurduğumu fark ettim. Şimdi, kim bu fazlalıkları geri boşaltacaktı? Kollarım iki yana düştü. Hüngür hüngür ağlayasım geldi. *Allah belamı versin benim,*

dedim içimden, *Allah belamı versin, hem de bin kere...* Çocuğum başını çevirip masum masum yüzüme baktı. Tüm bunları sesli mi söyledim? Bezlerin yarıdan fazlasını tekrar rafa dizdim, çaresizce... Bana biçilen hayatın neresinden tutacağım bilemedim. Ellerim market arabasının tutamağına gitti, kasaya doğru yavaş yavaş arabayı itekledim.

Kasiyer kız, robotik hareketlerle ürünleri tek tek okuttu. Yüzüme bakmadı. Ben onun saçlarına, dağılan rujuna, bütün gün otura otura yağ bağlamış yanlarına baktım bu esnada. Uygun bir açıyla kolunu uzatıp kredi kartımı verdi. Malulen emekli kocam adına edindiğim kredi kartımı, dikkatlice cüzdanıma yerleştirdim. Saatli bomba gibiydi. Hesap her geçen gün kabarıyordu. Kart başvurusu yaptığımda taksitli nakit avantajı, geri ödeme kolaylığı, kampanyalar vs. banka memuresinin ağzında akide şekeri gibi dönüyordu ama ödeme vakti gelince tüm o sözler, havada uçuşan su balonları gibi deterjanlı bir ıslaklık bırakarak patlayıveriyordu. Her şey elimde patlayıveriyordu. Koca olsun diye sevip aldığım adam, elimde patlayıveriyordu. Hasta bir adamı da bırakıp gidemezdim ki... Vicdanım elimde patlayıveriyordu.

Dolu poşetleri çocuk arabasının iki yanına asarak marketten çıkmadan önce son bir umutla sağıma soluma bakındım. Buharlaşıp uçmuştun sanki. Çocuğum, mızıldanmaya başladı tam o esnada. Seni aramaktan vazgeçer gibi oldum. Parka doğru ilerledim. Ufaklık, uzaktan uzağa salıncakları görünce el çırpmaya başladı. Banklar hemen hemen doluydu. İki kadının oturduğu benim de yanlarına sığışabileceğim bir yere çocuk arabasını yaklaştırıp ufaklığı yerinden kaldırdım. Tek tek bütün oyuncakları deneyip yorgun düşünce onu tam gözümün önünde duracak şekilde kumların üzerine oturttum ben de ayaklarımı sürüyerek kadınların yanına gelip oturdum. O kadar kırgındım ki onlara bir merhabayı bile çok görerek yüzlerine bile bakmadım. Onların da çok umurunda değilmişim ki aynı tonda konuşmalarını sürdürdüler:

“Her şeyi konuştuk. Çocuk kimde kalacak, ne olacak...” dedi biri.

Diğerinden hiç ses gelmedi.

“Önce içim boşalır gibi oldu böyle deyince... Bir kaygı alıyor insanı. Kim bakacak bize, kime sığınacaksın diye...” dedi.

Bir es verdi. Diğerinden bir karşılık gelmeyince;

“Tam anlaştık derken o geri yaptı.” diye devam etti.

Buna benzer cümleler... Sanki iki kadın, benim için konuşturuluyordu. Konuşabilmek... Ne büyük nimetti. İçimi çektim. Her şeyi duyuyordum. Biri kelimeleri çiğneyerek, bazı sesleri hiç vurgulamadan, direkt yutarak konuşuyor; sanırım konuşurken ağlayıp kelimeleri ıslatmak istemiyordu. Kadının içinde biriken kelimeler ise bir ifrazat gibi boğazını baskılıyor fakat kelimeler kusmuk gibi akışkan olmadığından boğazını yırtarak çıkıyor, katı nesnelere

gibi bütün ağırlığıyla orta yere düşüyordu. Kelimelerin yok edilmesi gerekiyordu bu yüzden. Diğer kadın bu kelimeleri daha düşmeden havada yakalıyor, taş gibi, maden gibi göğsünde parçalıyor, tuz buz ediyordu.

Oracıkta düşündüm. Başımı ellerim arasına aldım. İçimdeki kelimeler birbirine sürtüne sürtüne bağrımı kum ediyordu. Ben seni gördüm mü? Sen bana tam bakıyorken, bana bakışını gördüm mü? Biraz daha görünmek için sana, başımı uzattığımda, sen pırr diye... Öyle acı çekmeyecek gibi... Öyle ani bir dönüşle... Ruhumun köşeleri, kıyısı, bucağı yok ki benim. Eteğimi toplar gibi toplayıp gidemiyorum ki ben ruhumla. Ama sen öyle acı çekmeyecek gibi gittin ki... Boyunduruğa vurulmuş gibi kaldım öyle... Sen gittin mi? Seni bir daha görür müyüm? Tüm bunları ben uyduruyor olabilir miyim?

Hayır, aklımdan çık. Kafam demir parmaklıklara sıkıştı sayende yine... Aklımdan çık.

Daha fazla oyalanmamalıyım. Bir an önce eve gitmeli, çocuğu banyo yaptırmalı, aldıklarını yerleştirmeli, eşimin yemeğini yedirmeliyim. Şimdi kendi ellerimle kafamı uygun bir açıyla yavaşça çekip sıkıştığı yerden çıkarmak zorundayım. Sonra arkamı döndüğüm gibi... Yaparım bunu. Aklımdan çık.

MEHMET KAHRAMAN

SAHNEDEKİLER

Çok değişmişim. İnanabiliyor musun söylediğine, sanki hepimiz yirmili yaşlarda donup kalacakmışız gibi. Ama neden söylediğini biliyorum, aklınca intikam alacak. Tek sen değilsin şekerim demek isterdim. Ağzımızın tadı bozulmasını diye sustum. Aslında konuşulacak çok şey var. Sana bütün geceyi anlatacağım.

Gelseydin iyi olurdu ve ben de partner sıkıntısı çekmezdim. Biliyorsun bu tür toplantılar beni geriyor. Birebir olsa herkesle rahatça konuşurum fakat kalabalıkta sıkılıyorum. Çünkü kimse kendisi olamıyor orada, her şey sahte ve yapmacık. Sevmiyorum öyle ortamları. Nefret ettiğin kişiyle bile konuşmak zorunda kalıyorsun. Gülümseyerek hal hatır soruyorsun. O da bunu biliyor ve aynı şekilde karşılık veriyor. Ne kadar saçma. Semra ile konuşmamız tam olarak bu. Birbirimize canım, şekerim diye hitap ediyoruz. Hâlbuki can cana bir iletişimimiz yok. Yolda görsek tanımazlıktan gelir, yolumuzu değiştiririz fakat orada samimiymiş gibi sohbet ettik. Galiba toplantının en dikkat çekeniydim. Hem gelmemi beklemiyorlardı hem de başörtüsünü çıkarmama şaşırdılar. İlk tepki şu: “Herkes açıkken sen kapalıydın, şimdi millet kapanıyor sen açılıyorsun.” Ben hiçbir zaman kalıplara girmedim biliyorsun! Ne yaptıysam kendi özgür seçimimle yaptım. El ne der diye bakmadım hiç. Güya benim adımı üzölmüşler, siz kendinize üzölün.

Kimseyi memnun edemezsin bu dünyada Ebrucum. Onun için umursama yaşadıklarını.

Bazılarının her şey umurunda biliyorum. Sen de buna çok takıyorsun. Ne vardı gelsen? Semra bile geldi bütün yüzölölülüğüyle. Aynı havalar bir görse. Sanki kraliyet ailesinin gelini. Eşinin naylon faturadan içeri girdiğini bilmeyen yok ama haspam hâlâ first lady tafralarıyla dolaşılıyor. Boşanmışlar güya. İnanır mıyım? Kesin anlaşmalı boşanmadır onunki, mal kaçırmak için. Bir de tutmuş, “Geleceğini tahmin etmiyordum,” diyor bana. Neden öyle söylediğini biliyorum. Bu toplantının faydası ne oldu biliyor musun? İnsanları daha

iyi tanıdım. Geri çekilip izledim onları. Yirmi yıl önce nasıldardı, şimdi nasıl? Can çıkar huy çıkmaz derler ya, kesinlikle öyle canım. Sadece yüzler değişmiş. Herkes nasılsa öyle duruyor. Faruk mesela, aynı sessizlikte, tek başına, hiçbir şeyi sorun etmiyor. Biliyorsun okulda da en çok onunla konuşurdum. Yargılamaz, eleştirmez, dinler ve olabilir der. Ne olmak ne görünmek derdinde. Sosyal medyası yok, akıllı telefon kullanmıyor, okuldaki gibi salaş kıyafetlerle dolaşmıyor. Dünya umurunda değil adamın. Hiçbir ağırlığı da yok gerçi. Ha varlığı ha yokluğu.

Onun tam zıddı ise Burhan. Toplantıyı organize eden de oydu zaten. Hiç durmaz, sürekli bir şeylerle uğraşır. Okulda da öyle değil miydi? Bütün organizasyonları o yapardı. Hafta sonu piknikleri, toplantılar, yılsonu eğlenceleri, hepsi onun sayesinde. Bu özelliği onu belediye başkan yardımcısı yapmış. Bence hak ediyor. Başkan olması bile mümkün. Onun gibi çalışkan biri lazım memlekete. Coşkulu bir kişiliği var. Eşi de aynı, ruh ikizler âdeta. Hayat çok garip Ebru, karşına hep kendin gibi birilerini çıkarıyor. Neysen onu buluyorsun önünde. Bu gece en büyük kazanımım o oldu. Kendimi de tarttım. Neydim, ne oldum, bundan sonrası ne olacak? Eve gelince ödediğim fidyeleri düşündüm. Ben bedel ödedim Ebru, hayat önüme serilmedi. Ama isyan etmedim hiç, gönül dahi koymadım. Allah güç verdi bana, sabrettim, kolay bir hayatım olmadı bazıları gibi. Çalıştım, mücadele ettim ve daha çok şükrettim. Lafı hemen kendine getiriyor diyeceksin fakat beni tanıyorsun, övünecek bir şey yok bunda.

Üç kişi eşiyile gelmiş, demiş miydim? Tahmin et bakalım. Biri Burhan, diğeri parti başkanımız Selman ve Genel Müdür Orhan. Üç büyük adam eşleriyle teşrif etmişler. Ha bir de Ceren var, o da kocasıyla gelmiş. Onun da kocası profmuş. Diğer on dört kişi eşsiz. Sınıf mevcudumuz kaçtı? Ben bu kadarını da beklemiyordum açıkçası.

Yemeğe en önce ben gelmişim. Oysa tam zamanında gelmişim. On dokuz dendi ama millet on dokuz on gibi gelmeye başladı. Benden sonra Faruk geldi. Ondan sonra ev sahibi sıfatıyla Burhan. O yarım saatte nasıl gerildim anlattamam. Şu zaman diye sözleşiliyor lakin uyan yok. Ne lakaytlık! Geri gideyim dedim, yapamadım. Faruk'la çocuklardan bahsettik ve bol bol sigara içtik. Tam boşlayayım şunu diyorum, olmuyor canım. Ömer'in zamansız ayrılışından sonra benim tek dayanağım bu oldu bilemezsin. Üç çocuk, ev, iş, kolay dönmüyor hayat. Maddi imkân yerinde ancak boşluk hiç bitmiyor Ebru. Aradan beş yıl geçmesine rağmen onsuzluğa alışamadım. Sanki uzak bir yere gitmiş de gelecekmiş gibi. Bunlarla kafanı şişiriyorum kusura bakma. Çenem düştü bir kere. Pelin de sigaraya başlamış, duymuş muydun? Gerçi eskiden de içiyormuş ama ben hatırlamıyorum, onu içerken görmedim. Ailesiyle sorunları vardı diye hatırlıyorum, belki ondandır. Birkaç kez sormak istedim ancak ayıp olur

diye sordum. Yaraları tazelemek hoş olmaz. Fakat çok değişmiş; eski Pelin gitmiş yenisi gelmiş. Makyajı, giyinişi, duruşu hepsi değişmiş. Sanki hayatında hiç çamaşır, bulaşık yıkamamış, ütü yapmamış gibi kasım kasım kasılıyor. Neden başımı açtığımı sorup durdu o da. Tam bir cevabı yok dedim. Bu devirde herkes kapanırken sen açılmışsın, dedi beni kışkırtmak için. Kocasızlıktan bütün bunlar biliyorum. Hiç evlenemedi ya, tatmin olacak. Erkeklerle nasıl konuşuyor bir görsen, resmen vitrinlik mal şekerim. Zarif kadın imajı. Beyaz atlı prensini bulamamış güya. Sen prensi bul da atı boş ver dedim. Diyemedim tabii ki. “Tatmadığın lezzetlerle ölüp gideceksin kız.” dedim de bozuldu. Böyle bozarlar işte. Önünü sonunu düşünüp konuşacaksınız.

Yemeğe ancak yirmi otuzda oturabildik düşünabiliyor musun? Çok acıkmışım ne yalan söyleyeyim. Sofra da müthişti, bir kuş sütü eksik, o kadar yani. Ben hemen yumuldum. İnsanları anlamıyorum Ebru. Hepsi aç olduğu hâlde tokmuş gibi davranıyorlar. Dünyanın yemeği var önlerinde ama ucundan ucundan yiyorlar. Kibarlık budalaları bunlar. Faruk’la ben vardık aç olan galiba, diğerleri tok gelmiş belli. Semra yemek boyunca hep kendini anlattı durdu. Dinleyen olmasa da önemli değil onun için. Konuşur o. Evinden, arabasından, başarılarından, gezilerden bahsetti. Mutlu geçirilmiş yıllar izlenimi verdi. İçimizdeki en mutlu kişi oydu. En iyi ben yaşıyorum dedi aklınca. Göğsündeki kolyeyi, parmağındaki kalın yüzükleri gözümüzün içine içine soktu. “Ay! Şekerim bunlar ne hoş!” dememizi bekledi. “Semra,” dedim içimden, “biz on sekiz yaşında toy kızlar değiliz. Sen bununla ancak ergenleri etkilersin.”

Allah hep doğru kişiler çıkarmış karşıma Ebrucum. Semra’yı, Pelin’i, Filiz’i görünce seninle arkadaş kaldığımızı şükrettim. Sen beni anlıyorsun canım. Senin de yükün ağır biliyorum. Feleğin çemberinden geçenlerdensin. Buna rağmen doğallığını koruyorsun. Filiz gibi olmadığın kişiyi oynamıyorsun. Oynayanlardan nasıl nefret ediyorum anlatamam. Ya kız kıza gelmişiz niye reçel yapımından, sirkeden, çocuklardan falan konuşmuyoruz. Hepsi rol yapıyor canım, prenses rolleri. Sanki bütün acılar onları teğet geçmiş, kader hep gülen yüzünü göstermiş.

Hep kadınlardan bahsettim ama erkekler de aynı canım. İşleri güçleri makam ve para. Kim nereye gelmiş, kaç para kazanıyor, konu bu. Burhan belediyenin yaptığı güzel işleri anlatıyor. Kaç park yapmışlar? Ne kadar yol asfaltlamışlar? Kaldırım taşı nerelere döşenmiş? Orhan Ankara’daki işlerin zorluğundan bahsediyor. Anlamayacağımızı düşünerek zorlukların neler olduğundan bahsetmiyor. Biliyorsunuz işte, siyaset demekle yetiniyor. Herkes karşısındakinin beğenisini almak istiyor Ebru. En önemli kişi olmak, en başarılı, en mutlu, saygıdeğer olmak. Hey millet beni görün, takdir edin, bana tapın demek istiyorlar aslında. Etrafımda dönün, bana yaltaklanın, işte en yüksekte

ben varım. Vay be! Ee, sonra? Sonrası yok. Başkan yardımcımız Burhan. Gücün zirvesinde. İsteddiği her şeyi elde edebiliyor. Sıfırdan zirveye çıkmış. Sıfırdan. Şimdi gayrimenkul zengini diyorlar. Hangi parayla? Maaşın belli. Cengiz söyledi, onu görmeden belediyede iş yaptırılmazmış. Bütün akrabalarını belediyeye aldırılmış. Yemeğin parasını da belediyeye yıkar dediler. Olmaz, dedim Burhan'a, birlikte ödeyelim. Hallettik dedi. Zamanında eleştirdiğimiz ne varsa aynısını biz yapıyoruz Ebru. Burhan'a dedim ki: "Başarılı olmanın formülü çok basit. Eleştirdiğini yapma!" Bozuldu ama belli etmedi.

Selman'ın da ondan aşağı kalır yanı yok. Tam bir siyasetçi, her şeye güzel açıklamalar getiriyor, herkese gülücük dağıtıyor. Benimle çok ilgilendi sağ olsun. Bir derdin olursa çekinme, gel, dedi. Bütün iyiliğine rağmen damarına basacak konular açtım. Adalet, liyakat, refah, eğitim... Beklemiyordu benden bunu. İkna edici olmaktan uzak kelimelerle yanıtladı. Teklifine uyup gitsem bir şey yapmayacağını biliyorum, çünkü söylemek kolay. Eleştirilerimden bunalinca, "Çaya bekliyorum." deyip kaçtı. Eleştirilmeye alışık değilim şekerim. İş yaptırmak için kapısında bir sürü bekleyen var. Orada bile, kızının tayinini çıkarmak isteyen mi ararsın, oğlunu daha iyi yere getirmek için ricacı olanı mı? Selman Bey... Yaparsanız siz yaparsınız... Kapınıza geldik... Başkan olduğunuzda çok sevinmiştik... Gelecek seçimde milletvekili olursunuz... Konuşmaları bir görsen Ebru. Rezillik diz boyu. İnan bana hayat üçgeni aradım kurtulmak için. Arkadaş toplantısını dahi kullanmaya çalışıyorlar.

Orhan onlara göre daha efendi görünüyor. Görünüyor diyorum çünkü bize karşı öyle. Astlarına karşı kim bilir nasıl? Hiçbir şey görüldüğü gibi değil artık biliyorum. Yüzüne karşı gülüp arkandan iş çeviriyorlar. Az önce samimi pozlar verdiği insanı gelip bana çekiştiriyor biri. Selman'a kızının tayini için ricacı oldu, sonra bana geldi onun kabalıklarını anlattı. Kendisine bunu söyleyince de bozulup gitti. Hepimiz müthiş bir aldatma ustası olmuş oynuyoruz. Damarlarımızda şeytan dolaşıyor resmen. Hepsinin içindekini gördüm o gece. Kenara çekildim, seyrettim. Allah da bizi böyle mi seyrediyor acaba? Düşünsene sahneyi.

Sen olsaydın Ebru, yalnızlık çekmezdim. Belki bunların farkına bile varmaz, onlar gibi oynardım. Sahi neden gelmedin? Mantıklı bir açıklaman yok bence. İşler de, hangi işler? Seni tanıyorum, bana yalan söyleme. Semra bile vardı ama sen yoktun. Bence çocuğunu bahane ediyorsun. Sorarlar diye korkuyorsun değil mi? Sanki kariyer hanene atılmış bir gol. Neyi dert ediyorsun? Kimsenin sana acıdığı falan yok, hepsi kendi kuruntun. Eğlenmek, gezmek, gönlünün tozunu atmak senin de hakkın. Herkes kendi derdinde merak etme. Bir bilsen kimin ne derdi var? Biliyor muyuz? Bilmiyoruz. Bana göre en büyük dert bende, sana göre sende! Zeki'yi tanıyorsun, trafik kazası geçirmiş, kaç